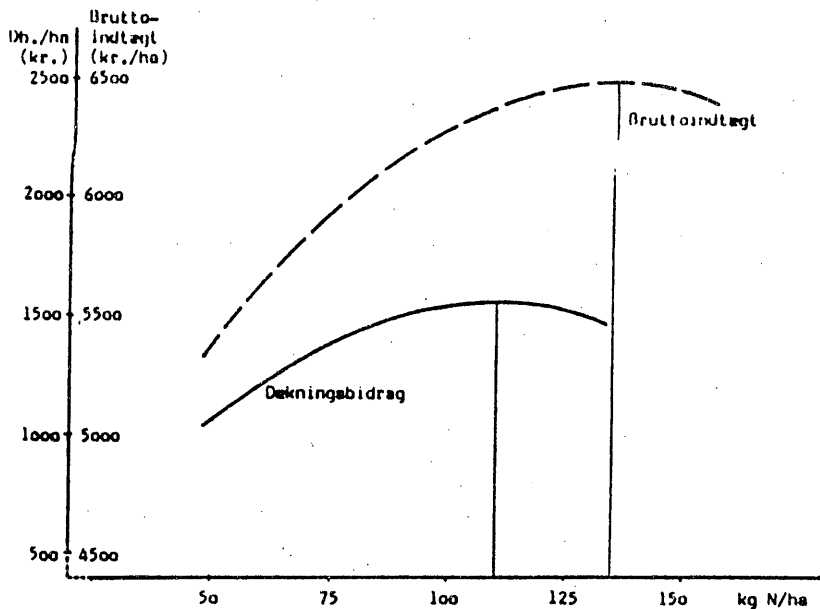

stigningen ved de højeste gødningsniveauer er så lille, at den ikke betaler omkostningerne for den yderligere gødningsmængde.

For at få det størst mulige økonomiske udbytte skal landmanden ved tilførsel af kvælstofgødning tilstræbe at ramme det økonomiske optimalpunkt, det vil sige det størst mulige dækningsbidrag.

I praksis kan det optimale gødningsniveau

ikke bestemmes inden vækstsæsonen, da vækstbetingelserne i det kommende år ikke er kendt. I øjeblikket gødes derfor efter retningsgivende normer for afgrødernes optimale gødningsbehov fastlagt på grundlag af tidligere års gødningsforsøg. Dette indebærer, at kvælstofdoseringen ved vækstsæsonens start nødvendigvis er behæftet med en vis usikkerhed.

Figur 6. Udbyttekurve for vårbyg (principeksempel).

Fra år til år, fra landsdel til landsdel og fra mark til mark forekommer der store variationer i den mængde kvælstof, det er økonomisk optimalt at tilføre de forskellige afgrøder. I årene 1978–82 varierede den landsgennemsnitlige økonomisk optimale kvælstofmængde til vårbyg således fra 97 til 124 kg kvælstof pr. ha.

På trods af disse variationer i det absolutte gødningsbehov er forløbet af kurven, der angiver udbyttets afhængighed af kvælstoftilførslen, nogenlunde ens fra år til år.

Landmandens gødnings-planlægning foretages da også generelt på grundlag af forventningerne til et gennemsnitsår. Ved at analysere et gennemsnitsår som i nærværende analyse kan man derfor få et relativt godt billede af den virkning, kvælstofgødningen

har på landbrugets driftsøkonomi samt landmandens reaktioner på ændrede prisforhold.

3.4.3. Økonomisk optimal anvendelse af kvælstofgødning på forskellige jordtyper og i forskellige afgrødekombinationer – Modelberegninger

Figur 7–10 viser det økonomiske resultat på basis af modelberegninger for nogle forskellige planteavlbrug som funktion af den tilførte mængde kvælstofgødning. Beregningerne er gennemført for en række sædskifter, som repræsenterer en stor del af de forskellige jordtyper, der forekommer i dansk landbrug, for så vidt angår hovedafgrøderne.

Modelberegningerne for plantebrugene viser på tværs af sædskifter og jordtyper en meget ensartet tendens. Produktionsfunktionerne for indsatsen af kvælstofgødning angir